

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Johannes 2, 1 - 11
Middagdienst
H. Avondmaal

Broeders en zusters, in deze dienst zullen we stilstaan bij het wonder dat de Here Jezus in Kana heeft gedaan, toen Hij water in wijn veranderde. We mogen daarin de overvloed zien die de Here Jezus ons wil geven. Na de vredegroet van de Here zullen we dan straks ook zingen van de overvloed waarmee God de gelovigen zegent, zoals dat is verwoord in Psalm 1 de verzen 1 en 2.

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Lied : Psalm 1 : 1 en 2**
- 4. Gebed voor de opening van het Woord en de viering van het Heilig Avondmaal**
- 5. Klaarmaken tafel: Psalm 16:1**
- 6. Tijdens viering zingen: Psalm 16: 2-5 en Psalm 34: 1-5**
- 7. Schriftlezing: Johannes 1 : 35 - 52**
- 8. Lied : Psalm 119 : 3 (over de vreugde van het volgen van de Here)**
- 9. Tekst : Johannes 2 : 1 - 11**
- 10. Prediking**
- 11. Zingen : Psalm 147 : 2 en 7 (over de overvloed die God geeft aan hen die zich ootmoedig aan Hem geven)**
- 12. Lezing geloofsbelijdenis van Nicea**
- 13. Zingen : Gezang 29 : 1**
- 14. Dankzegging en voorbede**
- 15. Slotzang : Psalm 27 : 2 en 3**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes

Ik bedien u vanmiddag het Woord van de Here Jezus onder het volgende thema:

De Here Jezus verricht zijn eerste wonder door water in wijn te veranderen op een bruiloft te Kana.

We letten daarbij achtereenvolgens op:

1. De toedracht van dit wonder

2. Het doel van dit wonder

We letten dus eerst op de toedracht van dit wonder. De tekst van vanmiddag vertelt ons het eerste wonder dat de Here Jezus doet. En is dit dan geen verbazingwekkend wonder. Als de Here Jezus ons zou vragen wat Hij als eerste wonder zou moeten doen, dan geloof ik niet dat iemand van ons zou zeggen: U moet water in wijn veranderen. Zijn er geen belangrijker dingen te bedenken? Zijn er geen ernstig zieken meer die verlangen naar genezing? Zijn er geen oorlogen meer die zouden moeten eindigen? Zijn er geen dictators meer die hun bevolking onderdrukken? Is er geen hongersnood meer? Maar we moeten goed begrijpen waar het hier om gaat. Want Johannes heeft dit verhaal met een speciaal doel opgenomen in zijn evangelie. Hij is trouwens ook de enige van de vier evangelisten die dit verhaal vertelt. De reden dat Johannes dit verhaal heeft opgenomen hangt samen met het doel van zijn evangelie. Het doel dat hijzelf in vers 30 en 31 van hoofdstuk 20 zo heeft geformuleerd. “Jezus heeft nog wel vele andere tekenen voor de ogen van zijn discipelen gedaan die niet beschreven zijn in dit boek, maar deze zijn opgeschreven, opdat u gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon van God, en opdat u gelovende, het leven hebt in zijn Naam. Het doel van dit evangelie is dus mensen tot geloof te brengen in Jezus Christus, de Zoon van God, opdat men door dit geloof in Hem, eeuwig mag leven.

Daarom begint Johannes zijn evangelie ook met die prachtige lofprijzing op Jezus Christus. Op het Woord dat vlees geworden is. En in vers 14 schrijft hij dan: Het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van de eniggeborene des Vaders, vol van genade en waarheid. Die Jezus wil Johannes zijn lezers tekenen. Jezus in zijn grootheid, door wie we ook de Vader leren kennen.

Na die prachtige opening gaat Johannes vertellen over Johannes de Doper. Want er waren in zijn dagen veel Joden die meer zagen in Johannes de Doper dan in Jezus. Daarom vertelt hij zijn lezers wat Johannes de Doper over zichzelf en over Jezus heeft gezegd. Johannes de Doper die er geen misverstand over heeft laten bestaan: ik ben de Christus niet is. Maar ik ben de stem van een die roept in de woestijn: Maakt recht de weg des Heren, gelijk de profeet Jesaja gesproken heeft.” En als Jezus en Johannes de Doper elkaar ontmoeten, dan zegt de Doper tegen de mensen om zich heen, terwijl hij Jezus aanwijst: “Zie het lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt. Deze is het, van wie ik zei: Na mij komt een man, die vóór mij geweest is, want Hij was eer dan ik.”

Geheel in de lijn van deze belijdenis van Johannes de Doper ligt dan dat twee van zijn leerlingen Jezus gaan volgen. We hebben daarover gelezen in vers 37 van hoofdstuk 1. Andreas en een ander, die niet bij name wordt genoemd, maar waarschijnlijk Johannes zelf was. De volgende dag neemt Andreas dan zijn broer Petrus mee om Jezus te gaan volgen. En weer een dag later worden Filippus en Natanaël discipelen van Jezus.

De daaropvolgende dag, dus de derde dag, zoals Johannes in vers 1 van onze tekst zegt, komt Jezus met deze discipelen te Kana in Galilea aan. Door bewust te vermelden dat het hier om de derde dag gaat, en het woordje “en” te gebruiken, verbindt Johannes de bruiloft te Kana heel bewust aan de roeping van deze eerste apostelen. Jezus had namelijk tegen Natanaël gezegd, dat hij grote dingen zou zien. Dit is nu het eerste van de grote dingen die zij te zien krijgen. Ze gaan iets te zien krijgen de heerlijkheid van de Here Jezus. De heerlijkheid van de eniggeborene des Vaders. De heerlijkheid van de hemel.

Blijkens Johannes' woorden waren de Here Jezus en zijn discipelen ook uitgenodigd op het feest. En ook Maria was er. Nu was een bruiloft in die dagen een groots feest. Bij ons is een bruiloft een grote happening, maar onze bruiloften vallen toch min of meer in het niet bij de Joodse. Op zo'n feest nodigde men alle bekenden uit en vierde men meerdere dagen feest. Zo'n feest werd ook niet in een zalencentrum gevierd, maar buiten, bij mensen die bijvoorbeeld een groot erf hadden.

Nu dreigt er tijdens dit feest een groot probleem. De wijn is bijna op terwijl het feest nog niet ten einde is. Het zou een enorme aanfluiting zijn voor de bruidegom als het feest abrupt zou moeten eindigen omdat hij voor onvoldoende wijn heeft gezorgd. Volledig in strijd met de oosterse gastvrijheid. Wie zo slecht voor zijn gasten zorgt,

haalt een grote schande over zich. Wat bedoeld was als feest voor het bruidspaar en zijn familie zou een drama worden. Maria, die enigszins betrokken lijkt bij de huishoudelijke gang van zaken rond het feest, deelt dat aan haar zoon mee. Mogelijk was Maria familie van bruid of bruidegom.

Nu zijn we misschien geneigd om de mededeling van Maria te beschouwen als een verkapte vraag aan Jezus om een wonder te doen. Maar dat is maar zeer de vraag. Want Johannes zegt uitdrukkelijk in vers 11 dat het teken van Kana het begin was van Jezus tekenen. Eerder heeft Jezus geen wonderen gedaan. We moeten de opmerking van Maria dan ook veel meer zien als een mededeling van haar zorg en meeleven met de bruidegom, zoals wij dat ook wel kennen.

De reactie van de Here Jezus naar zijn moeder komt op ons misschien wat bits over. Alsof Jezus geen liefde heeft voor zijn moeder. En haar koud en koel op haar plaats zet. Zo van: “Wat heb ik met u te maken?” Maar dat is niet het geval. Letterlijk staat er: wat hebben u en Ik gemeen? Jezus vraagt dus eigenlijk waarom Hij hierin betrokken wordt. En neemt afstand van de suggestie dat Hij iets zou moeten doen omdat zijn moeder Hem daarover aanspreekt. Maria kan hier geen moederrechten doen gelden. Vandaar dat Hij haar ook aanspreekt met de woorden: Vrouw of mevrouw. Jezus snijdt voor dit moment de bloedband met zijn moeder door. Hij is niet op dit feest als haar zoon. Maar Hij is hier al Verlosser van het volk Israël. Als de Gezalfde. Als de Zoon van God.

Zijn Middelaarswerk mag niet neergehaald worden in de menselijke sfeer. Jezus is niet naar de aarde gekomen om mensen te helpen die hun bruiloft in duigen zien vallen. Nee, Hij is gekomen om mensen te redden door voor hun zonden te sterven. Met de opmerking dat zijn ure nog niet gekomen is, geeft Hij aan dat Hij zijn werk doet zoals Hij het moet doen en dat voor dat werk de tijd vast staat. Zo houdt Jezus door Maria op het stuk van de tijd te wijzen, haar voor dat Hij Zijn werk geheel in eigen hand neemt. Hij heeft zijn program en dat is van een andere orde dan dat van zijn moeder.

Zijn moeder Maria heeft dit ook zo begrepen. Ze begreep dat Hij hier niet als haar zoon op dit feest was, maar als Messias. Daarom loopt zij niet mokkend of beledigd weg, maar erkent Jezus hoogheid. Dat blijkt ook duidelijk uit de woorden die ze spreekt tegen de mensen die het eten en drinken rondbrachten. Zij moeten alles doen wat Jezus zegt. Ze laat de beslissing om wat te doen aan Jezus over. Maar mocht Jezus besluiten iets aan het probleem te doen, dan zijn de bedienden voorbereid.

En de Here Jezus komt in actie. Hij geeft aan de bedienden de opdracht om de zes stenen watervaten die er stonden te vullen met water. Deze watervaten waren twee of drie metreten groot. Een metreet is een kleine veertig liter. Dus ieder vat was goed voor een honderd liter. Het gaat hier dus in totaal om zo'n zeshonderd liter.

Als de vaten helemaal zijn gevuld geeft de Here Jezus opdracht om van de wijn naar de leider van het feest te brengen. Deze leider die ongetwijfeld op de hoogte is geweest van het dreigende tekort aan wijn, is stomverbaasd als hij deze wijn krijgt en daarvan drinkt. Waar komt deze wijn vandaan? De bedienden wisten het, maar hij niet. En hij gaat dat dan ook naar de bruidegom om zijn verbazing te uiten. Waar komt deze wijn vandaan? Want deze wijn is fantastisch. Normaal wordt eerst de beste wijn geserveerd en als de mensen vanwege de wijn toch niet meer zo heel helder zijn, dan wordt de wat mindere geschonken. Maar nu is het andersom. De goede wijn is voor het laatst bewaard. Zeshonderd liter voortreffelijke wijn is door de Here Jezus uit water gemaakt! Het feest kan voortgaan. Want er is wijn in overvloed! En hij is nog voortreffelijk ook! Dat is de toedracht van dit wonder.

In de tweede plaats zullen we nu letten op **het doel van dit wonder**. We hebben nu wel gezien wat de toedracht is geweest van dit wonder, maar daarmee zijn de vragen uit de inleiding nog niet beantwoord. Waarom heeft de Here Jezus dit wonder gedaan? Om dat te begrijpen moeten we weer even terug naar de voorgeschiedenis. In ieder geval twee van zijn leerlingen zijn leerlingen van Johannes de Doper geweest. We weten uit de andere evangeliën, dat het er bij Johannes de Doper anders aan toeging als bij de Here Jezus. Zo beschrijft Marcus in hoofdstuk 2 de verzen 18 tot 22 hoe discipelen van Johannes en de Farizeeën hun vasten hielden. Johannes de Doper leefde zelf ook heel sober. Hij was gekleed in een mantel van kamelenhaar, hij at sprinkhanen en woonde en werkte in de woestijn. Ook de leerlingen van Johannes de Doper hebben zo geleefd. Maar bij de Here Jezus ging het heel anders toe. Zo anders dat deze leerlingen van Johannes het niet begrepen. Op een gegeven moment vragen ze dan ook aan Jezus waarom zijn discipelen niet vasten. En Jezus antwoordt hen dan: Kunnen bruiloftgasten dan vasten, terwijl de bruidegom bij hen is? Zolang zij de bruidegom bij zich hebben, kunnen zij niet vasten." De leerlingen van Johannes hadden dus geleerd om te vasten. Dit had alles te maken met de prediking van Johannes, die een prediking van bekering was in afwachting van de komst van de Here Jezus.

Maar nu is de Messias gekomen. De Zoon van God is in hun midden. En met Hem is het Koninkrijk der hemelen in de wereld gekomen. Een Koninkrijk waar met groot verlangen naar werd uitgekeken, omdat het vreugde en vrede zou brengen. Dan past het toch niet om te vasten en sober te zijn. Nee, dan moet er feest gevierd worden. Want Jezus is gekomen om een zegen te brengen voor de mensen. Om de vloek van de wereld weg te nemen. En dat maakt Christus hier in dit wonder voor zijn leerlingen zichtbaar. Door aan het gebrek aan wijn een einde te maken en de feestgangers te dienen met een overvloed aan voortreffelijke wijn. De vruchteloosheid waar de aarde, vanwege onze zonden, aan is onderworpen wordt weggenomen, door deze Jezus van Nazareth. Hij kan van water wijn maken. Hij laat de feestvreugde niet bederven door gebrek aan wijn, maar brengt vreugde door voortreffelijke wijn te schenken op dit feest.

Zo zet Christus met dit eerste wonder de toon voor het werk dat Hij in de komende tijd gaat doen. Hij gaat mensen bevrijden van de vloek van de zonden. Blinden zullen weer kunnen zien. Lammen zullen kunnen lopen. Boze geesten moeten hun slachtoffers loslaten. Doden worden zelfs weer levend. En uiteindelijk zal ook de oorzaak van deze ellende, onze zonden, door Christus worden weggenomen.

De Here Jezus wil dus dat zijn nieuwe leerlingen Hem leren kennen als de Messias die vreugde komt brengen en in Wie ze alles vinden wat ze nodig hebben in leven en sterven. Want Hij die gekomen is, om de zonden van deze wereld weg te doen, heeft ook de macht over eten en drinken, en zoals later zal blijken zelfs over ziekten en dood. Zo heeft de Here Jezus in Kana tegenover zijn eerste leerlingen zijn heerlijkheid bekend gemaakt. De heerlijkheid van God, de Schepper en Onderhouder van al wat leeft. De heerlijkheid van de Zoon, die gekomen is om ons met blijdschap te vervullen. Die gekomen is om ons te zegenen. En zijn discipelen hebben in Hem geloofd.

Dat was de diepste bedoeling van dit teken. Niet alleen wilde Hij zijn heerlijkheid laten zien, maar Jezus wilde vooral dat zijn discipelen, die hem sinds een aantal dagen volgen in zijn macht en heerlijkheid zouden geloven en alles van Hem zouden verwachten. En dat is ook de reden waarom Johannes deze geschiedenis heeft opgeschreven. Zoals hij dat duidelijk maakt in vers 11. Waar hij schrijft: dit heeft Jezus gedaan als begin van zijn tekenen in Kana in Galilea en Hij heeft zijn heerlijkheid geopenbaard, en zijn discipelen geloofden in Hem. En dit is ook de reden waarom u dit Woord van de Here vanmiddag is verkondigd. Ja, en het is ook de reden waarom uw Here Jezus Christus u

vandaag van zijn lichaam en bloed te eten en te drinken heeft gegeven. Opdat u in Jezus Christus gelooft, die onder ons heeft gewoond om ons te bevrijden van de zonden en de dood en die ons van alles wil voorzien wat wij nodig hebben in dit leven. Opdat we nu reeds getroost mogen leven en straks de volle vreugde van het leven mogen genieten. Als Hij alles nieuw maakt en wij de grote bruiloft mogen vieren. De bruiloft van het Lam waar Hij de wijn nieuw met ons drinken zal.

Amen